

גיליון 73

מרץ 2021 • אדר ה'תשפ"א

מוֹטְטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

עצק ברת

אורורה צארום־חדד
ורדה אליעזר
מפל י!
קורל לוגסי
יוסי מורג
רונית מזוז
תמר קלנר־בוקי
לימור רוזי־ברנס
ריאן רוט
עט שחר

גיליון 73 מתחיל...

עקבות הן זיכרונות, לפעמים זיכרונות טריים לזמן קרוב ולפעמים זיכרונות של משהו רחוק שכבר לא קיים. לפעמים הן נמחקות בתוך רגע עם גלי הים, ולפעמים הן נשארות חקוקות לאלפי שנים באבן.

אבל עקבות אינן רק זיכרונות למשהו שעבר, אלא גם נתיב של רמזים שיכול להוביל אותנו אל מקום בעתיד או אל לימוד ושינוי בתוכנו.

בגיליון זה תמצאו יצירות שמספרות על עקבות מכל מיני סוגים - מקצתן ממשיות, מקצתן דמיוניות ומקצתן סמליות - ועל המסע שאליו העקבות האלה מובילות.

קריאה מהנה,

אלירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון, עמליה ויניק

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש.

כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות.

העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

כביסת אמהות

אמהות רוקחות מיני נוזלים נאבקות

ולכל ילד ריח מיוחד משלו

אותו מפיץ סביבו

כאומר לעולם: "הנני"

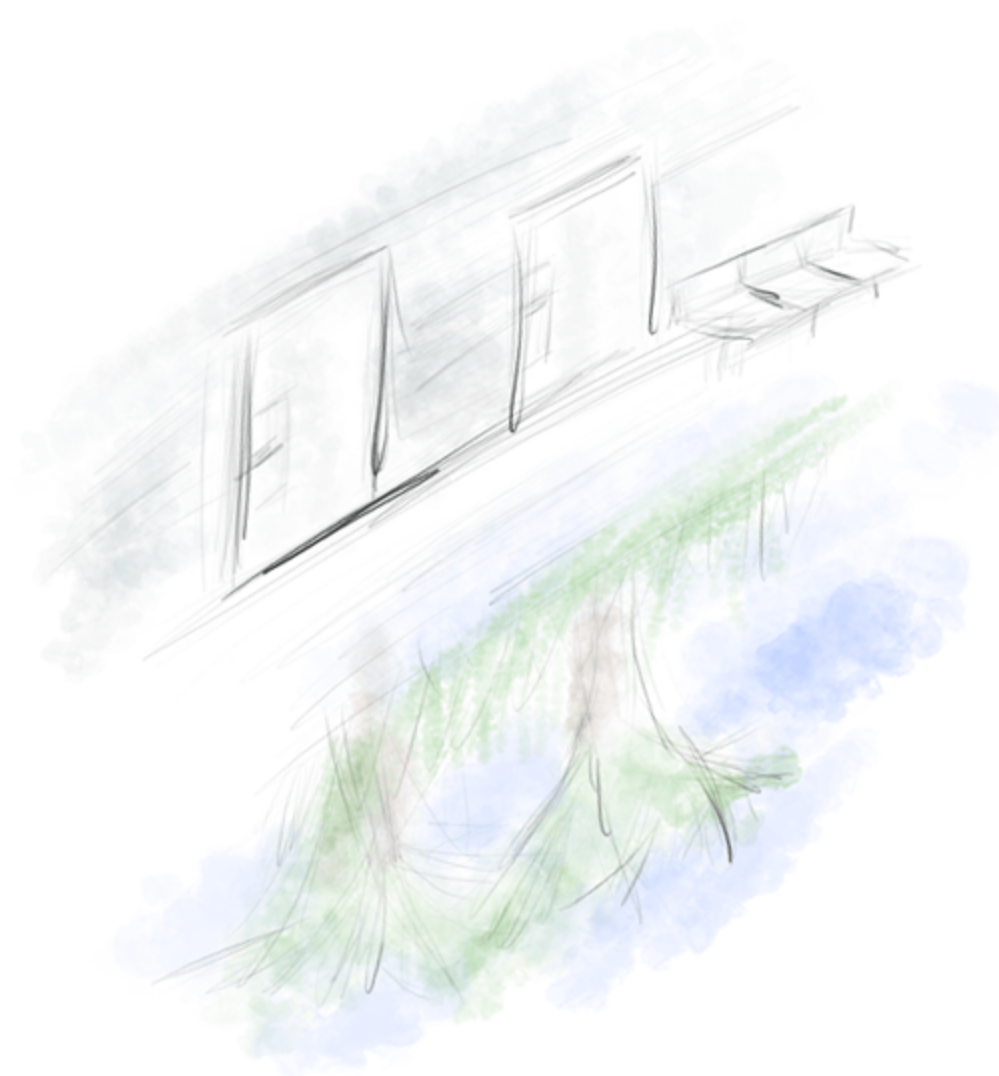
ואצלי

היו הבגדים רק נקיים.

הפרדסים שגדלתי בהם
הפכו מקלפים.
השדות – לאגף של בית החולים.
ולמרות הזמן שחלף
בכל פעם שאני פוסעת במסדרונות המיון
עיני עדין מחפשות
את שרידי הטיסנים של אחי
מתחת לרצפה.

חיפשתי אתכם בין קירות הבית

חיפשתי

את הריח שלך בבגדים שבארון
את החיוך שלך בכוסות היין היפות
שכל כך אהבת,
חיפשתי את המגע שלך
בכלי התפירה שנשארו
בקפסת העץ שהכנתי לך,
בבדים שבארון שחפו
ליום שנתפור מהם,
בטבעת הנשואין שנותרה
בקפסת התכשיטים,
עם שאר השרשראות שענדת על צנאריך.

לטפתי

את המעילים שלך
שנותרו על הקולב במסדרון
ריח אבק החליף את ריח הסיגריות החזק
שתמיד היה בהם,
התיק שלך נותר פתוח כאלו
תכף תבוא.

הכלים השטופים עומדים על השיש.
לא חזרתם להכניס אותם לארון
אחרי השבעה של אבא.
שעונית שאינכם מכירים
מכסה את השלחן בפלון,
השטיח נותר מגלגל בחדר
הוילון שאהבתם מזכיר את
החם שהקפדתם להכניס לכאן
בכל דרך,

כבר קשה להרגיש אתכם כאן.
רק התמונות
וסדקי הקירות
מספרים על האהבה שהייתה פה
בהיותכם.

מצאתי

סדקים גדולים בתוכי
מאז שאינכם.

לא רוֹצָה לְהִגִּיעַ לְשֵׁם

אֶפְלוּ אֱלֹהִים עֲזֹב אוֹתִי

כְּשֶׁהֵייתִי קְטַנָּה עָשִׂיתִי לוֹ מְקוֹם וְהוּא הָיָה שׁוֹטֵף אֹתִי אֶת הַמְטָבָח

עֲנָנִים הָיוּ יוֹרְדִים מִהַתְקַרָּה הַשְּׁקוּפָה

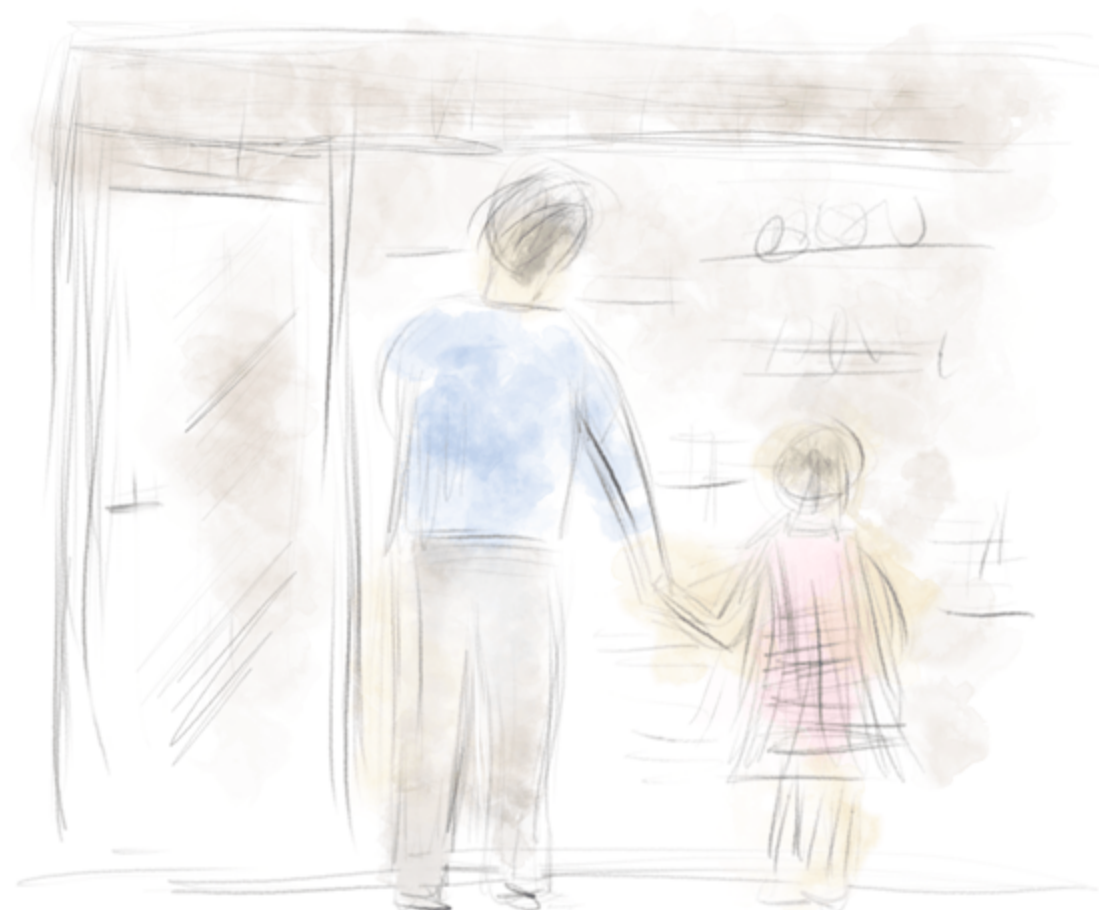
אֲחֵרֵי שִׁשְׁטֶפְתִּי

עוֹשִׂים לִי פְסִיעוֹת שֶׁל שָׁמַיִם.

אבא, זוכר שהיינו יוצאים למסע קניות רחב-לב
כמו שרק איש אוהב יכול לאפשר לבנותיו?
זוכר איך קנינו מודלים, רק אחד מכל דגם יצר,
ולא הבנתי שזו לא חזרה גנרלית לחיים שיקרו
ושפאן זה עכשו ואחר כך לא נשוב
והפאן נגמר ואין בנמצא עוד כמון
ורק הלכן החוטא לשערי
אומר: תביני, גם מודלים הם דבר זמני.

הם היו בגרבים. בגרבים הקבאתי אותם
ושכחתי. ואת רצית לרחץ ופשטת מעלי
את הגרבים וגלית וכעסת והמים
זרמו סתם.

לא הקבאתי שם עוד, לא מאז אותו יום בגן החובה
בחי. בחיי. לא הקבאתי דבר.
ואת לא סלחת, אין הסבר אחר לכך
שהלכת.

שני קפוצ'ונים

עומדים לפני מעבר חציה.

הוא במקנסים קצרים

גרבנים משוכים עד הפרך

היא בטיץ ארנ.

חוצים יד ביד רגע לפני

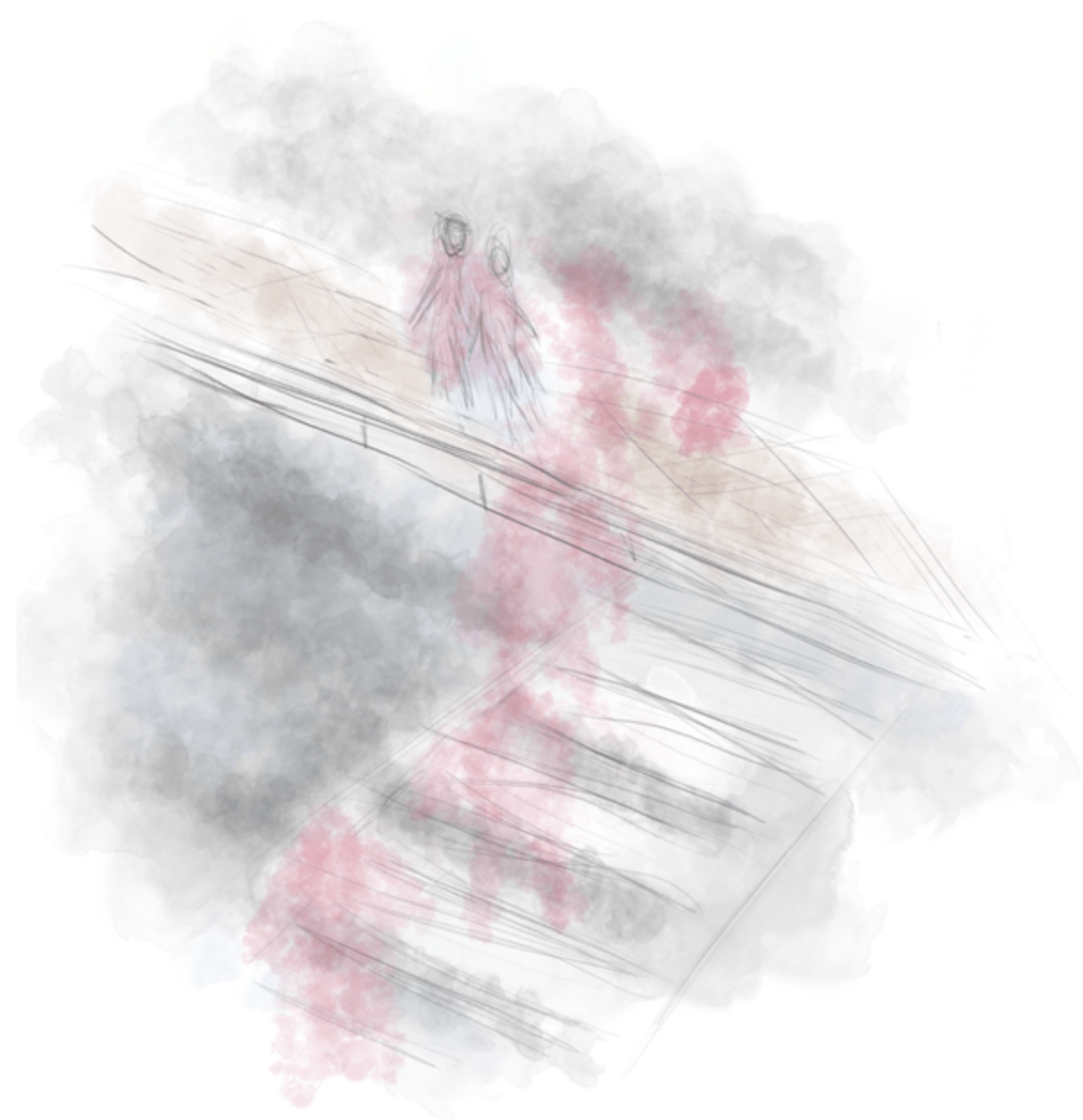
שקאור מתחלף.

נעלי הספורט מתרחקות

בקצב אחיד

מותירות אחריהן

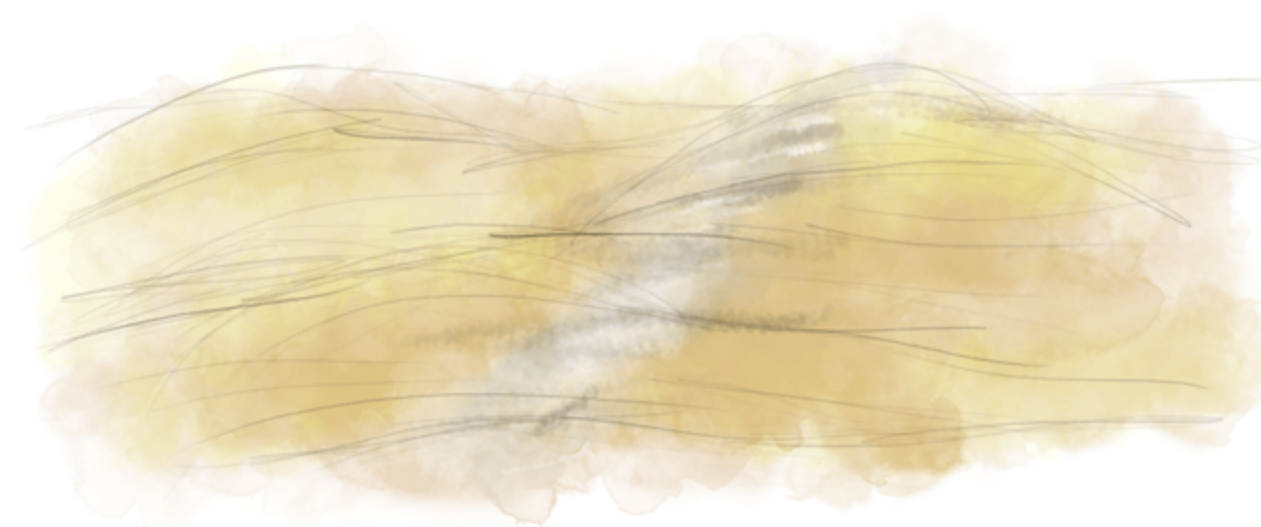
עקבות אהבה.

מטפסי דיונות

כְּשֶׁאַתָּה מְטַפֵּס עַל דְּיוֹנָה רַגְלֶיךָ דוֹחֶפוֹת חוֹל דֶּק
לְמִטָּה הַמוֹחֵק אֶת עֵקֶבוֹתֶיךָ
הַבוֹר הַקָּטָן שֶׁנִּשְׁאָר עַד הַרוּחַ דוֹמָה לָזֶה שֶׁל גָּמֵל
אוּ כָּל מֵה שֶׁהוּא רֹחֵב רֶגֶל וּמִשְׁקָל
כְּשֶׁאַתָּה מְטַפֵּס עַל דְּיוֹנָה אַתָּה עוֹשֶׂה
הַמּוֹן צְעָדִים בְּחַנּוּם
כִּי הַדְּיוֹנָה אֵינָנָה נִצְמָדֶת לְגוֹפֶךָ
דְּיוֹנָה נִשְׁאָרֶת בְּזִכְרוֹנֶךָ
אֵל תְּטַפֵּס עַל דְּיוֹנוֹת
זֶה תִּפְקִידוֹ שֶׁל הַרוּחַ הַמְּשַׁנָּה אֶת מְקוֹמָן
טַפֵּס עַל הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמְקוֹמוֹת
שֶׁעֵקֶבוֹת נִשְׁאָרוֹת וּדְרָכֵיכֶם נִסְלָלוֹת.

הבית האחרון בבני ברק

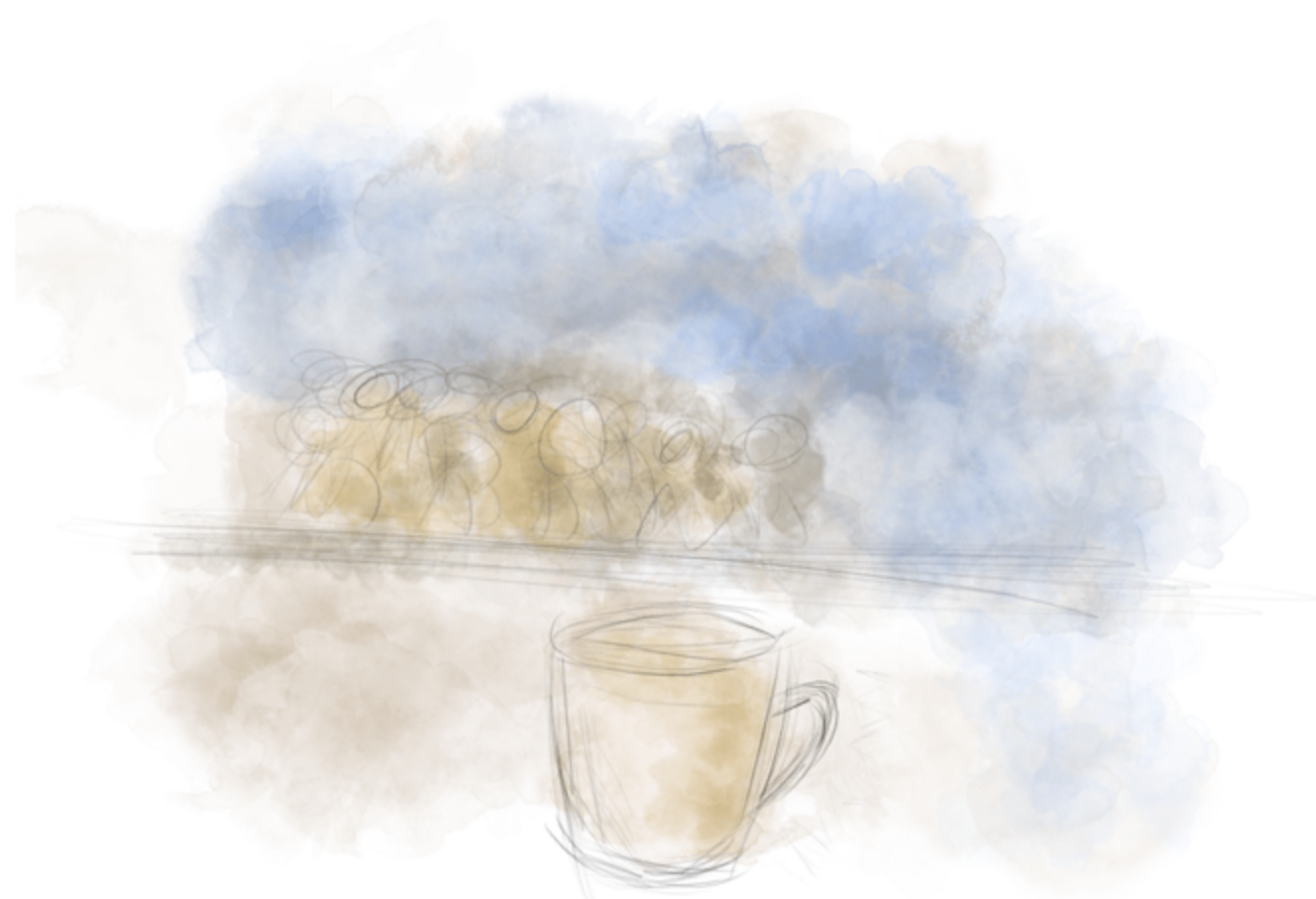
בתקופה שעבדתי בתל-אביב הצלחתי ללכת לאיבוד פעמיים בדרכי מהמשרדים שבשדרות שאול המלך אל תחנת הרכבת מרכז. להגנתי ייאמר שההיכרות שלי עם העיר הגדולה הייתה אפסית כמעט, אבל באופן כללי לא בדיוק ניחנתי בחוש התמצאות מפותח. את יובל זה בטח לא היה מפתיע. כשהיינו יחד טיילנו ממש באותם הרחובות ואני לא הבנתי מי האנשים שמתגוררים מאחורי החומות הגבוהות עם חוטי התיל. "זה מתחם הקריה", צחק לעברי בעודו מוביל אותנו במדרכות הצרות. מאז עברו כמה שנים. אנחנו כבר לא יחד, ואני עדיין נוטה ללכת לאיבוד סביב מקומות חדשים. אז כשהתחלתי את התואר השני במכללה שנמצאת בלב יפו לא היססתי ולקחתי את האוטובוס הכי פשוט, שלא אסתבך.

זה היה גם האוטובוס הכי ארוך. מהר מאוד הבנתי שהרעיון שלי היה פחות מוצלח משחשבתי, ולא דווקא מהסיבה המתבקשת. כל נסיעה אילצה אותי לחלוף על פני בית המשפט המחוזי ברחוב ויצמן שעל קיומו או מיקומו מובן שלא ידעתי לפני כן. המחשבות שלי התערבלו והזיכרונות שלי התקבעו מבלי משים בדמותו של יובל, שמן הסתם סיים כבר את לימודי עריכת הדין והתקבל להתמחות נחשקת. כעסתי על עצמי שבחרתי באוטובוס הזה, על הגודש בכבישים שבכל בוקר הותיר אותי קפואה מול העבר למשך כמה דקות רצופות ועל היעדר היכולת שלי להודות בעובדה שלמרות הכול לא באמת הצלחתי לשכוח אותו.

בניגוד אליי יובל צעד בבטחה גם בסמטאות עקלקלות, אבל העדיף לנשום אוויר פסגות בטרם יספר על אבק הדרכים. בערך חודשיים אחרי שהתחלנו לצאת ביקרתי אצלו בפעם הראשונה והיחידה. הפער הצורם שעמד בין קומתו הזקופה והמכופתרת של יובל לבין חזית השכונה המוזנחת הכה בי במלוא עוצמתו, ובה בעת היה משהו מזמין דווקא בתכולת הבית שהזכירה לי קצת דירת רווקים. על הקיר בחדרו הייתה תלויה תמונה ובה דמות נשית בלונדינית בחזה גדול חשוף. ידעתי שהוא תלה אותה בכוונה כדי לעצבן את אבא שלו ועל הדרך גם את אלוהים שכבר פחות שלו, אבל לי אין שיער בלונדיני וגם לא את השאר. "איפה מצאת את הדבר הזה?" שאלתי. ספק גיחוך, ספק תרעומת. "מישהו השאיר אותה בחנייה של הבניין, ממש יצירת אומנות". זה היה עוד אחד מאותם רגעים שכאילו גרמו לי לזהות מחדש על טיבו. חשבתי על זה שכל אחר הצוהריים עוד לפנינו, יובל הרי הבטיח להכין לי סחלב עם קוקוס ומקל קינמון כי מעולם לא טעמתי כזה. אולי כבר אשכח עד סוף היום. שתקנו קצת ואז הוא אמר, "איך אני אוהב כשאת מגלגלת ככה את העיניים הגדולות שלך..." "אל תדאגי, הוא לא בקטע של בלונדיניות", הקול בקע מפתח הדלת. הדייר שהתאכסן בחדר שהתפנה מאז עזב אחיו של יובל את הבית עמד שם, הבעתו מוזרה. אחרי כמה שניות פנה אל יובל והוסיף, "החלב כבר רותח. תיזהר, אחרת היא לא תוכל לנשק אותך".

שלוש שנים קדימה, אנשים נדחקים אל האוטובוס בתחנת ויצמן ומטפטים את הגשם על המושבים שנותרו פנויים. אני בוהה ברחבת בית המשפט המתמלאת לאיטה בחליפות ועניבות, אולי פתאום יתגלו אליי עקבותיו של יובל מבין כל המכופתרות. הנסיעה מתמשכת, אני מגיעה אל המכללה ומספיקה לעבור בקפטריה לפני השיעור הראשון. "מה בשבילך, מותק?" חסן שואל אותי. לשבריר שנייה אני מהססת. "נס על מים, גדול". כמו בבית, חסן מכריז בחיוך. כמו בבית אני חוזרת על דבריו ונזכרת שוב ביובל. תמיד אמר שהוא תושב רמת-גן למרות שבעצם גר ממש על הגבול, בבית האחרון בבני ברק. "לבריאות", חסן מגיש לי את הכוס החמה ופונה למותק הבאה בתור. אני ממהרת לכיתה, אדי הקפה מיתמרים ומתערבבים עם הרוח שעדיין לא פסקה. אני לא יודעת איך, אבל בחיי שאפשר להריח קצת קינמון.

במעלה הרחוב היורד...

הרחוב הזה שבו גרתי אי־פעם
שנה זה מכבר את פניו,
לא קולות צהלה בו, לא שאון ילדים,
כמו מרגוע מצא לימיו.

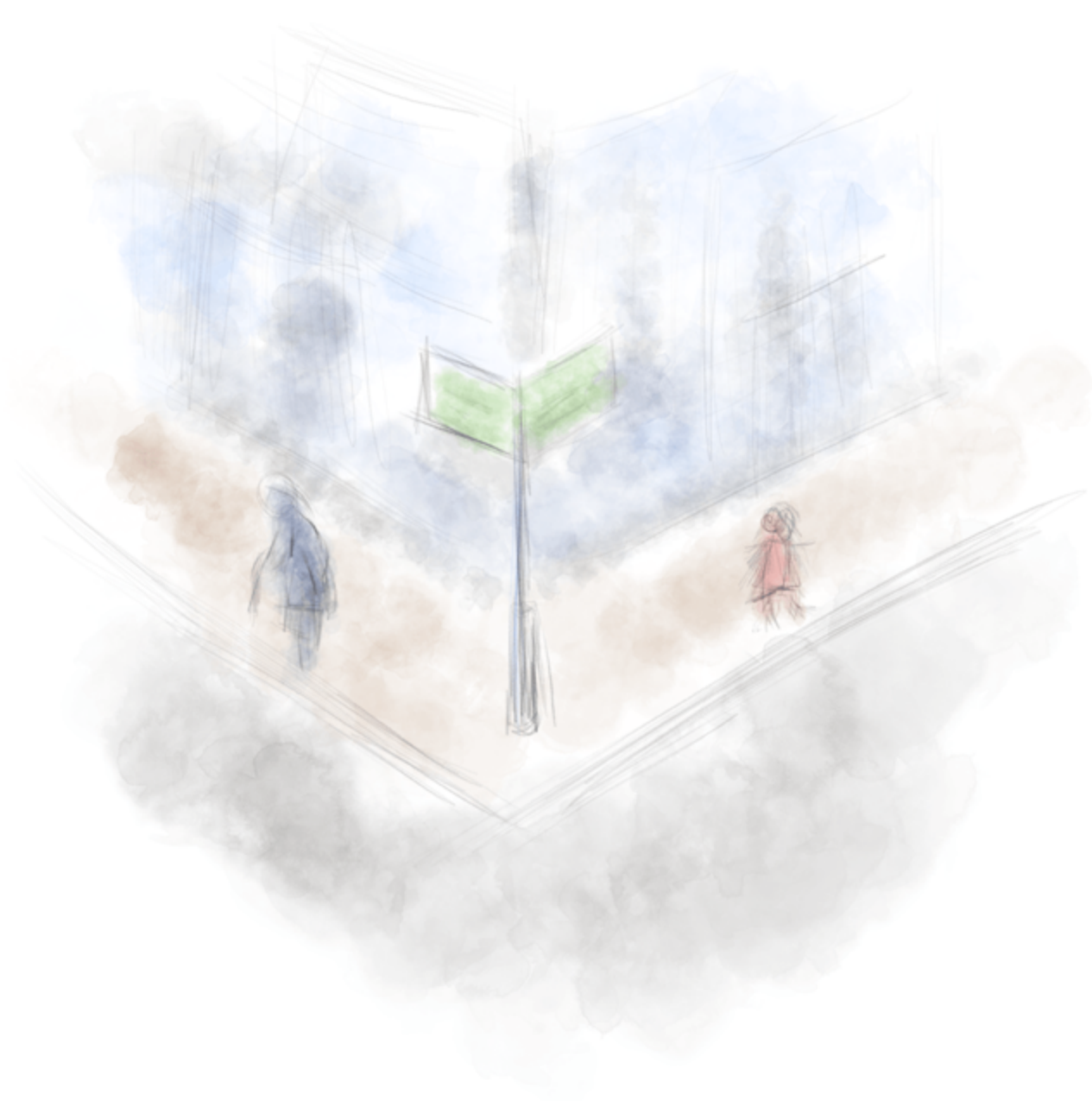
ואפסע לארכו בעינים כלות,
בצעד אטי ומחסם,
להביט על כל בית ועץ וגדר,
ועל שלט רחוב מתנוסס.

ואראה איך קפצה על הרחוב הזקנה
ועיפות השנים בו נכרת,
איך מבין הקמטים מתחדש לו בנין
להצעיר כל שיבה אפרפרת.

ועובר בו אדון וחולפת גברת,
מסביבי מתיפחת זרות,
אך מושב כה מכר מתרפק על פני
בנוף של אותה הילדות.

מושב כה נעים של תם ורכות,
של ימי נעורים בני חלוף,
של רחש היים וקצפים של גלים
ושמש קופחת על חוף.

ואפסע כה וכה בדמעה נכספה
על משעול הזמן הנדף,
ודומה שהרחוב היורד אל היים
עוד זוכר אתמולי שחלף.

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.magazine>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

http://twitter.com/motiv_magazine

info@motiv-magazine.co.il

054-337-1373

[מוטיב \(כתב עת\) http://he.wikipedia.org/wiki/](http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))

מייסד: אליהו דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עורכת משנה: עמליה ויניק
איורים ועיצוב גרפי: רובי גורדון

